

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра державного управління і місцевого самоврядування

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

завідувач кафедри

Чикаренко І.А.

«26» січня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЕТИКА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»

Галузь знань..... усі
Спеціальність..... усі
Рівень вищої освіти..... третій (освітньо-науковий)
Статус вибіркова, яка спрямована
на розвиток Soft Skills
Загальний обсяг 4 кредити ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю Диференційований залік
Термін викладання..... 7 чверть
Мова викладання..... українська

Викладач: д.держ.упр., доцент Сорокіна Н.Г.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Робоча програма навчальної дисципліни **«Етика наукових досліджень та академічна доброчесність»** для здобувачів ступеню доктора філософії для всіх спеціальностей / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. державного управління і місцевого самоврядування. – Дніпро : НТУ «ДП», 2023. – 17 с.

Розробник:

Сорокіна Н.Г., доктор наук з державного управління, доцент, доцент кафедри державного управління і місцевого самоврядування.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки аспірантів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

ЗМІСТ

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3. БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
4. ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
5. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
5.1 Тематичний план та розподіл обсягу часу за видами навчальних занять.....	5
6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	7
6.1. Шкали	7
6.2 Засоби та процедури	8
6.3. Критерії.....	9
7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ...	12
8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	12

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Етика наукових досліджень та академічна доброчесність» – формування у здобувачів наукового ступеню доктора філософії системи спеціальних знань щодо забезпечення академічної доброчесності та етики наукових досліджень у вигляді загальноприйнятих світовою спільнотою стандартів здійснення освітньої та наукової діяльності з метою створення середовища «нульової» терпимості до порушень академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин; а також набуття умінь, навичок підтримки доброчесного академічного середовища та чесної реалізації дослідницького процесу без застосування неприйнятних у науковій спільноті практик.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ДРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)
	Зміст
ДРН – 01	Продемонструвати <i>знання</i> принципів наукової етики, академічної доброчесності, основ законодавчого забезпечення академічної доброчесності, видів академічної нечесності та головних засад академічного письма.
ДРН – 02	Розширювати <i>розуміння</i> сутності та природи авторського права, його суб'єктів (автори, співавтори, укладачі, перекладачі, автори похідних творів, спадкоємці авторів, роботодавці) та об'єктів; <i>знання</i> правил використання об'єктів інтелектуальної власності.
ДРН – 03	Критично <i>аналізувати</i> , виявляти закономірності та організувати творчу діяльність на засадах академічної доброчесності; виконувати незалежні оригінальні і придатні для опублікування дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, а також дотичних предметних областей.
ДРН – 04	Розширювати <i>розуміння</i> сутності академічного плагіату, його основних різновидів; <i>здатність</i> виявляти плагіат; <i>вміння</i> запобігати проявам академічної недоброчесності.
ДРН – 05	Набути <i>здатність</i> відслідковувати та аналізувати найновіші досягнення в сфері публічного управління та адміністрування, дотичних предметних областях та знаходити наукові джерела, які мають відношення до сфери наукових інтересів здобувача.
ДРН – 06	Демонструвати <i>здатність</i> оцінювати наукову літературу, проводити критичний аналіз публікацій в різних наукових, професійних та освітніх джерелах у сфері наукових інтересів здобувача, виявляти теоретичні та практичні проблеми, протиріччя і невирішені раніше задачі (проблеми); <i>вміння</i> аргументувати та обґрунтувати авторську позицію та пропозицію.
ДРН - 07	Використовувати <i>практичні навички</i> в процесі публікації результатів дисертаційних досліджень в наукових журналах, <i>здатність</i> вибору наукового журналу що індексуються в наукометричних базах Scopus, Web of Science.

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Філософія науки та професійна етика	Застосовувати критичне мислення та креативне бачення еволюційних процесів наукового розвитку для визначення аналітики та узагальнень на абстрактному рівні
Методологія наукових досліджень	Оволодіти методичними й організаційними аспектами здійснення науково-дослідної діяльності; способами осмислення та критичного аналізу наукової інформації, загальними вимогами до наукових досліджень, їх планування, організації та виконання; до процесу підготовки до захисту дисертаційного дослідження
Аспірантський дослідницький семінар	Продемонструвати розуміння етичних засад здійснення науково-дослідної діяльності, вміння дотримуватися принципів академічної доброчесності

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		Денна		Заочна	
		Аудиторні заняття	Самостійна робота	Аудиторні заняття	Самостійна робота
лекційні	60	21	39	6	54
практичні	60	14	46	6	54
лабораторні	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-
РАЗОМ	120	35	85	12	108

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

5.1 Тематичний план та розподіл обсягу часу за видами навчальних занять

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	60
ДРН – 01 ДРН – 06	Змістовий модуль 1. Етика наукових досліджень	10
	Тема 1. Наукова етика у контексті актуальних проблем сучасного університету.	
	1.1. Наукова етика в сучасному університеті.	
	1.2. Етичний кодекс як засіб запобігання порушень у сфері вищої освіти.	
	1.3. Нормативно - правове забезпечення впровадження етичних принципів в закладах вищої освіти.	
ДРН – 05 ДРН – 06	Тема 2. Публікація результатів дисертаційних досліджень в наукових журналах	10
	2.1. Вимоги до опублікування результатів дисертацій на	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ДРН – 07	здобуття наукових ступенів доктора філософії/і доктора наук. 2.2. Вимоги журналів, що індексуються в наукометричних базах Scopus, Web of Science. 2.3. Вибір журналу («Сірі» видання. «Хижацькі» видання. Співкування з редакційною колегією та рецензентами).	
ДРН – 01 ДРН – 03	Тема 3. Сучасні стандарти академічного письма. 3.1. Науковий стиль: сутність, ознаки, підстили, жанри. 3.2. Структура рукопису наукової статті. 3.3. Правила цитування та оформлення бібліографічних покликань.	10
ДРН – 01 ДРН – 03 ДРН – 04	Змістовий модуль 2. Основи академічної доброчесності Тема 4. Академічна доброчесність у процесі виконання наукових досліджень. (Гужва презентація в школа сацик) 4.1. Поняття «академічної доброчесності» та основні види порушень академічної доброчесності. 4.2. Закон України «Про вищу освіту» як джерело для створення правових підстав для протидії порушень академічної доброчесності. 4.3. Плагіат і його ознаки. Самоплагіат. Фабрикація. Фальсифікація. Списування. Обман. Хабарництво. Необ'єктивне оцінювання.	10
ДРН – 02 ДРН – 04 ДРН – 06	Тема 5. Авторське право. Правила використання об'єктів інтелектуальної власності. 5.1. Авторське право та його об'єкти. Зміст та види авторських прав. Строк дії авторського права. 5.2. Проблема авторства та першості у науці. Визначення авторства публікації. Авторство та співавторство. 5.3. Інтелектуальна власність. Виникнення прав інтелектуальної власності. Обмеження майнових прав інтелектуальної власності. Поняття та класифікація об'єктів права інтелектуальної власності.	10
ДРН – 01 ДРН – 04	Тема 6. Доброчесне академічне середовище та дотримання академічної доброчесності в навчальному процесі. 6.1. Порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних та наукових робіт на наявність ознак академічного плагіату. 6.2. Інструменти перевірки текстів на плагіат. 6.3. Структурні підрозділи та уповноважені комісії: група сприяння академічної доброчесності, Комісія з етики та управління конфліктами, комісії з академічної доброчесності.	60
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	60
ДРН – 01 ДРН – 06	1. Наукова етика у контексті актуальних проблем сучасного університету. Етичні норми наукової дискусії. Проблема відповідальності за впровадження результатів наукових досліджень.	10
ДРН – 05 ДРН – 06 ДРН – 07	2. Публікація результатів дисертаційних досліджень в наукових журналах. «Сірі», «хижі» та фахові наукові журнали. Правила підготовки рукопису. Послуги з публікації результатів досліджень у виданнях, що входять до	8

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	наукометричних баз даних.	
ДРН – 01 ДРН – 03	3. Сучасні стандарти академічного письма. Структура наукової статті. Способи групування бібліографічних описів.	9
ДРН – 01 ДРН – 03 ДРН – 04	4. Академічна доброчесність у процесі виконання наукових досліджень. Академічний плагіат: заходи попередження та запобігання. Відповідальність за конкретні порушення академічної доброчесності.	11
ДРН – 02 ДРН – 04 ДРН – 06	5. Авторське право. Авторський вклад. Авторська відповідальність. Інтелектуальна власність. Правила використання об'єктів інтелектуальної власності. Законодавче забезпечення та міжнародні угоди щодо захисту прав інтелектуальної власності.	11
ДРН – 01 ДРН – 04	6. Доброчесне академічне середовище та дотримання академічної доброчесності в навчальному процесі. Правове забезпечення, процедури встановлення і доведення фактів порушень академічної доброчесності.	11
РАЗОМ		120

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень здобувачів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувачів за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, автономії та відповідальності здобувача за вимогами НРК до 8-го кваліфікаційного рівня (для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти) під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувач на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються здобувачам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату
практичні	індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		поточних контролів; виконання ККР під час заліку за бажанням здобувача

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач під час заліку має право виконувати завдання, які охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань заліку повинна відповідати відведеному часу на виконання. Значення оцінки за виконання завдань заліку визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання контрольної роботи може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання здобувача ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії здобувача для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для освітньо-наукового рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 8-го кваліфікаційного рівня за НРК (доктор філософії)

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
– Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності.	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: <ul style="list-style-type: none"> – спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; – критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей 	95-100
	Відповідь містить не грубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про	65-69

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	об'єкт вивчення	
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
<p>– Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики;</p> <p>– започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності;</p> <p>– критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей.</p>	<p>Відповідь характеризує уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> – виявляти проблеми; – формулювати гіпотези; – розв'язувати проблеми; – оновлювати знання; – інтегрувати знання; – провадити інноваційну діяльність; – провадити наукову діяльність 	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
Рівень умінь/навичок незадовільний	<60	
Комунікація		
<p>– Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому;</p> <p>– використання академічної української та</p>	<p>Зрозумілість відповіді (доповіді). <i>Мова:</i> правильна; чиста; ясна; точна; логічна; виразна; лаконічна. <i>Комунікаційна стратегія:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – послідовний і несуперечливий розвиток думки; – наявність логічних власних суджень; – доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; – правильна структура відповіді (доповіді); – правильність відповідей на запитання; – доречна техніка відповідей на запитання; – здатність робити висновки та формулювати пропозиції; – використання іноземних мов у професійній 	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях.	діяльності	
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
– Демонстрація значної авторитетності, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, постійна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності; – здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.	Відмінне володіння компетенціями: <ul style="list-style-type: none"> – використання принципів та методів організації діяльності команди; – ефективний розподіл повноважень в структурі команди; – підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); – стресовитривалість; – саморегуляція; – трудова активність в екстремальних ситуаціях; – високий рівень особистого ставлення до справи; – володіння всіма видами навчальної діяльності; – належний рівень фундаментальних знань; – належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок 	95-100
	Упевнене володіння компетенціями відповідальності і автономії з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано п'ять вимог)	70-73

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Технічні засоби навчання (комп'ютерне та мультимедійне обладнання).
2. Дистанційна платформа Moodle.
3. MS Office (застосунок Teams).

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові:

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. – 169 с.
2. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд дослідж. освіт. політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. – Київ: Таксон, 2016. – 234 с.
3. Розробки документів з дослідницької етики в рамках програми ГОРИЗОНТ-2020 URL: <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/ethics>
4. Вимоги щодо дотримання етичних принципів для учасників програм ГОРИЗОНТ-2020 URL:http://ec.europa.eu/research/participants/docs/h2020-funding-guide/cross-cuttingissues/ethics_en.htm
5. Європейський кодекс академічної доброчесності. URL: https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/other/hi/h2020-ethics_code-ofconduct_en.pdf
6. Іщенко Т. Д., Шишкіна Г. В., Ніколаєва І. В. Академічна доброчесність як складова забезпечення якості освіти. АгроТерра. 2018. № 2 (5). С. 19–23.
7. Колесніков А. Академічна доброчесність в українському освітньо-науковому просторі: проблеми та соціальні загрози. *Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України*. 2019. Вип. 24. – С.122-128. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/38304/1/%D0%9A%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D1%81%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%BE%D0%B2.pdf>
8. Огляди ОЕСР на тему доброчесності в освіті: Україна 2017. URL: [http://iro.org.ua/uploads/OECDrev_ua_K+P293_out2_\(1\).pdf](http://iro.org.ua/uploads/OECDrev_ua_K+P293_out2_(1).pdf)

9. Короткий огляд звіту. URL: <http://education-ua.org/ua/analytics/941-zvit-oglyadi-oesr-na-temu-dobrochesnosti-v-osvitiukrajina-2017>

10. Мельник. Р. Про академічну доброчесність та безпеки у боротьбі за неї. *Освітній портал*, 2020. URL: <https://osvita.ua/vnz/74950/>

11. Сацик В. Академічна доброчесність: міфічна концепція чи дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти? URL: <http://education-ua.org/ua/articles/930-akademichna-dobrochesnist-mifichna-kontseptsiya-chi-dievij-instrument-zabezpechennya-yakosti-vishchoji-osviti>

12. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні URL: <http://saiup.org.ua/>

Нормативно-правові документи:

1. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

2. Про освіту: Закон України від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page#Text>

3. Про вищу освіту: Закон України 1 липня 2014 року № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

4. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 року № 3792-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>

5. Про наукову та науково-технічну діяльність: Закон України від 26 листопада 2015 року № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>

6. Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо) (лист МОН від 15.08.2018 р.). - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v8681729-18#Text>

7. Лист МОН щодо впровадження Європейської хартії дослідників та Кодексу працевлаштування наукових працівників. - URL: <https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka/reformanauki/evropejska-hartiya-doslidnikiv-ta-kodeks-pracevlashtuvannya-naukovih-pracivnikiv>;

8. Переклад Європейської хартії дослідників та Кодексу працевлаштування наукових працівників. - URL: <http://h2020.com.ua/wp-content/uploads/2015/11/Book.pdf>

9. Положення про Національний репозитарій академічних текстів: затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 19.07.2017 р. - URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/250156682>

10. Етичний кодекс ученого України. Вісн. НАН України. – 2009. – № 7. – С. 64-68. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/26166/24-Code.pdf?sequence=1>

11. РЕКОМЕНДАЦІЇ для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності: затверджені рішенням Національного агентства із забезпечення

якості вищої освіти від 29 жовтня 2019 року Протокол № 11 . – URL: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/10/96.pdf>

Допоміжні:

1. Академічна відповідальність: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 15 квітня 2021 р.). Київ: Київський регіональний центр НАПрН України, 2021. 140 с. URL: https://krc.academy/wp-content/uploads/KRC_conf_aprel_2021__AV.pdf

2. Академічна культура українського студентства: основні чинники формування та розвитку, ГО «Східноукраїнський Фонд соціальних досліджень», Харків, 2015. URL: http://fond.sociology.kharkov.ua/images/docs/academ_cult/material.pdf

3. Бахрушин В. Академічний плагіат і самоплагіат в науці та вищій освіті: Нормативна база і світовий досвід. URL: <http://education-ua.org/ua/articles/1128-akademichnij-plagiat-i-samoplgiat-v-nautsi-ta-vishchijosviti-normativna-baza-i-svitovij-dosvid>

4. Гриневич прокоментувала перспективи боротьби із плагіатом у дисертаціях політиків і чиновників, Новое Время, 27.01.2018. URL: <https://nv.ua/ukr/ukraine/politics/hrinevichprokomentovala-perspektivi-borotbi-z-plahiatom-u-disertatsijakh-politikiv-i-chinovnikiv2448103.html>

5. Єгорченко І. Стратегія реформування вищої освіти в Україні до 2020 року: коментарі та пропозиції. URL: <http://education-ua.org/ua/draft-regulations/342-strategiya-reformuvannya-vishchoji-osviti-vukrajini-do-2020-roku-komentari-ta-propozitsiji>

6. Захарін С. С. Захарін: про академічну доброчесність. *Освітній портал*, 2020. – URL: <https://osvita.ua/blogs/74989/>

7. Ігнатенко О. Теорія ігор: дилема ув'язненого, стратегія мстивого зяблика та реформи, <https://site.ua/olexii.ignatenko/11045/>

8. Історія видання Американським математичним товариством науково-популярної книжки, яка пізніше виявилась плагіатом: URL: http://stlq.info/2005/08/plagiarized_math_title_withdra.html v52 n8 August 2005 issue of Notices of the American Mathematical Society Seth Braver

9. Кодекс честі. URL: <https://communitystandards.stanford.edu/student-conduct-process/honor-code-andfundamental-standard>

10. Малогулко Ю. В., Затхей М. В. Проблеми академічної доброчесності в вищих навчальних закладах. *Знання. Освіта. Освіченість* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. з різноманітних проблем сучасної освіти, 28–29 вер. 2018 р. URL : <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hcvt/all-hcvt-2018/paper/viewFile/3857/3456>.

11. Національний репозитарій академічних текстів: відкритий доступ до наукової інформації : монографія / Чмир О. С. та ін. К. : ДНУ “УкрІНТЕІ”, 2017. 200 с.

12. Пархоменко Т. PhD для плагіаторів. *Дзеркало тижня*, 31.08.2018. URL: https://dt.ua/SCIENCE/phd-dlya-plagiatoriv-287136_.html

13. Пархоменко Т. Плагіат під егідою МОН: як доктором стала «права рука» Поплавського. *Українська Правда – Життя*, 1.08.2017. URL: <https://life.pravda.com.ua/columns/2017/08/1/225629/>

14. Плагіат + фальсифікація досліджень (формули для одного типу середовищ просто переписані для іншого типу середовищ). URL: http://falsescience.ucoz.ua/news/plagiatni_prigodi_matematicnikh_formul/2018-02-10-53

15. Плагіат українських політиків Справа про плагіат. Литвин, рік 1991. Далі буде? *Українська Правда*, 6.02.2002. URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2002/02/6/2986791/>

16. Присяжна Л., Гриценко Н. Політика України щодо плагіату. URL: http://www.nbuviar.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1674:politikaukrajini-shchodo-plagiatu&catid=8&Itemid=350

17. Рижко О. Плагіат у соціально-комунікаційному вимірі початку ХХІ століття: природа явища та історія боротьби. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора наук із соціальних комунікацій за спеціальністю 27.00.01 "Теорія та історія соціальних комунікацій". – Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, Київ, 2017.)

18. Стріха М. Про академічну доброчесність та дослідника «України, яка не відбулася» *Українська Правда - Життя*, 21.06.2017. URL: <https://life.pravda.com.ua/columns/2017/06/21/224841/>

19. Тицька Я. «Академічна доброчесність» та «академічна відповідальність» у забезпеченні якості освіти. *Підприємництво, господарство і право*. 2018, № 11, С. 192 – 195. URL: http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/11/37.pdf?fbclid=IwAR1Wlkari53ulbpqyI4aCADNwUF2fwVMMueh2HdpOnVuxg7PBUEsnSN_WuXY

20. Тодорова І. Психологічні чинники толерантності студентів до академічної недоброчесності. *Психологія і особистість*. 2019. № 2. С. 116–131.

21. У 9 з 11 філософських дисертацій виявлено плагіат, – дослідження, РБК Україна, 16.01.2018. URL: <https://www.rbc.ua/ukr/news/9-11-filosofskih-disertatsiy-obnaruzhen-1516132805.html>

22. Чумак О. В. Концепт категорії академічної доброчесності у вищій освіті. *Теорія та методика управління освітою*. 2017. № 2 (20). URL: http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/metod_upr_osvit/v2_17/%D0%A7%D1%83%D0%BC%D0%B0%D0%BA.pdf.

23. Шандра Р. Онлайн-платформи та програми для перевірки тексту на плагіат. Як перевірити академічний текст на плагіат? *Освітній портал*, 2020. URL: <https://osvita.ua/blogs/74989/>

24. Шишка Р.В. Плагіат та його прояви та небезпеки. *Часопис Київського університету права*, 2014, № 4, С.170-175. URL: http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Chkup_2014_4_41.pdf

25. Avoiding Plagiarism, Self-plagiarism, and Other Questionable Writing Practices: A Guide to Ethical Writing. URL: <https://ori.hhs.gov/avoiding-plagiarism-self-plagiarism-and-otherquestionable-writing-practices-guide-ethical-writing>

26. Data falsification and fabrication. URL: <http://editorresources.taylorandfrancisgroup.com/data-falsification-and-fabrication>

27. Definitions and Examples of Academic Misconduct. URL: <http://sa.berkeley.edu/conduct/integrity/definition>

28. Falsification, fabrication, plagiarism. URL: <https://www.e-education.psu.edu/bioet533/node/654>

29. Mudrak B. American Journal Experts. Self-Plagiarism: How to Define it and Why You Should Avoid It. URL: <https://www.aje.com/en/arc/self-plagiarism-how-to-define-it-and-why-toavoid-it>

30. What Is Plagiarism? URL: <https://communitystandards.stanford.edu/student-conductprocess/honor-code-and-fundamental-standard/additional-resources/what-plagiarism>

Інформаційні ресурси

1. Сайт Євгена Ніколаєва, список джерел з питань академічної доброчесності. URL: <https://www.skeptic.in.ua/integrity/>

2. Група «Плагіат та академічна доброчесність» в мережі Facebook. URL: <https://www.facebook.com/search/top/>

3. Сайт ГО «Точка росту: освіта та наука», партнеру громадської ініціативи «Дисергейт» URL: <http://tron.tilda.ws/>

4. Сайт «Помилки та фальсифікації в наукових дослідженнях» URL: <http://falsescience.ucoz.ua/>

5. Сервіс перевірки на плагіат Unicheck. : веб-сайт. URL : <https://unicheck.com>.

6. Harvard University Graduate Design School. Academic Conduct Policy. URL: <http://www.gsd.harvard.edu/resources/academic-conduct/>

7. Part 689 - Research Misconduct. URL: https://www.nsf.gov/oig/_pdf/cfr/45-CFR-689.pdf

8. The Ethics of Self-Plagiarism. URL: <https://www.ithenticate.com/hs-fs/hub/92785/file5414624-pdf/media/ith-selfplagiarism-whitepaper.pdf>

9. University-wide Statement on Plagiarism. URL: <https://www.plagiarism.admin.cam.ac.uk/what-plagiarism/universitys-definition-plagiarism>

10. Yale Center for Teaching and Learning. Understanding and Avoiding Plagiarism. URL: <https://ctl.yale.edu/writing/using-sources/understanding-and-avoiding-plagiarism>

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни
«Етика наукових досліджень та академічна доброчесність»
для здобувачів ступеню доктора філософії для всіх спеціальностей

Розробник:
Наталія Григорівна Сорокіна

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19